

Utviklingsplan 2035 – Haukeland universitetssykehus

Stereotaktisk strålebehandling av sykdommer i hjernen

Stereotaktisk strålebehandling av sykdommer i hjernen innebærer at man gir høy stråledose til det syke området som en engangsbehandling. Typiske behandlingsindikasjoner er hjernemetastaser (50%), godartet hjernehinnesvulst (20%), godartet hjernenervesvulst (20%), ondartet hjernesvulst (5%), karmalformasjon med blødningsrisiko og andre. Alternativet er å behandle store deler av – eller hele – hjernen med stråling.

Haukeland universitetssykehus har per 2018, tilbudt stereotaktisk strålebehandling av sykdommer i hjernen i 30 år. Dette er blitt gjort vha. stråleknivbehandling (Gamma Knife®). Vi ivaretar i dag Nasjonal behandlingstjeneste i strålekniv, og er definitivt det miljøet i Norge som har best erfaring, kunnskap og profesjon innen stereotaktisk strålebehandling av intrakraniell sykdom. Strålekniven er også det beste verktøyet og gullstandarden for slik behandling, selv om teknisk utvikling har gjort andre modaliteter sammenlignbare. Nasjonal behandlingstjeneste i strålekniv drives av Nevrokirurgisk avdeling.

Flere senere studier viser at stereotaktisk strålebehandling av kreftsykdommer i hjernen, er fordelaktig for pasientene: Behandlingen tar kortere tid og gir færre uønskede bivirkninger enn alternativene. Det er derfor et økende krav fra klinikerne, at slik sykdom skal behandles stereotaktisk. Nasjonal behandlingstjeneste i strålekniv har de seneste årene økt aktiviteten betydelig som følge av dette. I 2035, forventer vi at ingen pasienter vil tilbys noe annet enn stereotaktisk behandling.

En ulempe med nåværende strålekniv-maskin, er at det er vanskelig å levere den totale stråledosen som lavere dose – men flere ganger. Vi har derfor søkt om å investere i en tilleggsmodul (ICON®) som muliggjør dette, og vil samarbeide med Kreftavdelingen med slik behandling. Andre modaliteter for utredning (PET-MR) og behandling (stereotaktisk LINAC) er også sentrale i slik behandling.

Som visjon mot 2035 ønsker vi at Haukeland universitetssykehus fortsatt skal være spydspissen i stereotaktisk strålebehandling av sykdommer i hjernen. Nåværende stråleknivbehandling, men også andre modaliteter vil være sentrale i dette – herunder det planlagte protonsentret. For å opprettholde denne rollen, er det viktig og riktig at Nasjonal behandlingstjeneste i strålekniv er anført i en utviklingsplan for fremtiden.